

HAJDUFÖLD

E LŐ F I Z E T E S I Á R A :

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

K I R E S Z T Y E N P O L I T I K A I N A P I L A P
FELELŐS SZERKESZTŐ:
K O L O S V Á R Y - B O R C S A M I H Á L Y

S Z E R K E S Z T Ő S É G É S K I A D Ó H I V A T A L
D E B R E C E N , P I A C - U T C A 5 9 - S Z Á M
T E L E F O N 3 - 4 8 . S Z Á M .

Az öngyilkos színház

Írta: Moskó Barna

A kulturális krízisnek az a fenyegető hulláma, amely már hosszabb idő óta ostromolja az európai színházakat, amely egymásután ingatja meg a színházak erkölcsi és anyagi pilléreit, most a legveszedelmesebb formájában Miskolcra is elérkezett.

A színház nyomasztó válságával kapcsolatban illetékesek és nem illetékesek ajkáról minduntalan felhangzik a nyilatkozat, hogy ennek a válságnak sem a színház, sem a közönség nem oka, hogy az okok tisztán az általános gazdasági helyzet természetében rejlenek. Vis major, elemi csapás, amellyel szemben okoskodásnak és rekriminációnak helye nincs s az egyedüli cél, egyedüli teendő a válságot minden lehető eszközzel a minimális kerekbe visszazsorítani.

Nem is lehet arról szó, hogy valaki akár a színházat, akár a közönséget a bekövetkezett katasztrófális tünetek előidézésével vádolná. Hogy azonban ne okoskodjunk, ne rekrimináljunk, ne igyekezzünk rámutatni olyan jelenségekre, amelyek a színházi kultúra ellenállóképességét ilyen gazdasági megrázkódtatásokkal szemben nagy mértékben csökkentették, ez megint helytelen volna. A múlt mérlegét igenis meg kell csinálnunk, már csak azért is, hogy tanulságokat szűrjünk le belőle a jövőre néve s felvértezzük az utódokat az ilyen kulturális csapásokkal szemben.

Nem, a színház nem előidézője az itt is bekövetkezett válságnak, a színház csak elérkezett ahhoz a szomorú állomáshoz, amelyhez legtöbb társa már szintén elérkezett. A színházat egyéb vád nem terhelheti, mint, hogy az ár sodrában uszott és nem volt elég ereje ahhoz, hogy annak ellenszegüljön. Az viszont kétségtelen, hogy sem művészi, sem egyéb tekintetben nem reprezentálhat olyan robusztus erőt, amely szembehelyezkedhetik egy több évtizedes világáramlattal s amely a siker legkisebb reményével is felveheti a harcot azokkal a szellemi gáztamadásokkal, amelyek Európa színházi kultúráját enerválták. De ennek a szellemi áramlatnak a megindító és mozgatói, azok a hatalmas érdekcsoportok, amelyek hideg és kemény láncá fonódtak össze a színházi kultúra körül, határozottan nagymértékben bűnösök a most beállott katasztrófának.

A színházak vezetői és befentesői dajkamésének tartják azt a hitet és véleményt, hogy a színház nevelheti a maga közönségét. És sajnos, be kell vallani, igazuk van. Ma már igazuk van. Ma a közönség nevel-

hetetlen, anyagi áldozatokra nem kapható, a mai közönségtől csak naiv ember kívánhatja, hogy ideális kulturálokért reális értékeket áldozzon.

Hanem ha közelebbről nézzük ezt a jelenséget, rájövünk arra is, hogy ez a nevelhetetlenség: *nevelés eredménye*. Ez a gondolkodás mód, amely elsősorban a maga reális egyéni érdekeit védi az idealisztikus, jövőre kiható érdekekkel szemben, évtizedekkel ezelőtt többek közt éppen onnét indult a színházi vállalkozások háztájéjáról. Hiszen ma már mindenki előtt kétségtelen, hogy a színházak túlyomó többsége régóta elsősorban és mindenekfelelt üzleti vállalkozás. A kulturális célok, a művészi ideálok mind lejjebb és lejjebb kerültek a piederstálról, hogy helyet adjanak a kasszasikerekre kacsingató szenzációknak.

A színházi érdekcsoportok a maguk mentességét és igazolását a legkönnyebben úgy találhatták meg ha a közönséget a maguk anyagias gondolatkörébe vonják, a maguk képére formálják. Évtizedek óta a színpadokon a materiális életstílusuk találták meg a maguk táplálékát s a közönség estéről-estére az életjelenségek minden változatában

az Én önző vallását tanulta megismerni. A régi, patinás szentségek, apáink lelkes lángolásai hazáért, családjáért, igaz szerelemért csak a kómikum lealacsonyító, vagy a hisztéria viszatetsző köntösében kaptak helyet a színpadokon. S ha olykor valaki fanatikus hittel vétőt mondott a művészet templomának megcsufolása ellen, a jól szervezett érdekcsoportok egy kézlegyintéssel fölényesen elintézték: a közönség mulatni akar!

A közönség mulatni akar: ez a jelszó természetesen tetszett a közönségnek. Ostromolta a pénztárat, mulatott. Gondtalanul kacagott a régi ideálok ügyes profanizálásán, lelkesedett az Én vallásának színpadra vonultatott hősein. És lélekben, öntudatlanul lassan lassan hozzáformálódott ehhez a profitra dolgozó világ szemlélethez.

Az üzleti sikerek mohóságában a színházak irányítói maguk sem vették észre a veszedelmet: hogy ez az önző világszemlélet a közönségben az áldozatkétség nemes érzését kikezdi. Az áldozatkész ember nemes alakja a „pali” szánalmas figurájává vedlett. Mulatságos volt ez az alak is, mint a többi a közönség jóízűen nevetett rajta s beie-

edződött a meggyűződés, hogy áldozatkész palinak lenni igen lealázó dolog.

Pedig elérkezett az a nem várt idő, amikor a közönség nemes áldozatkétségére a színpadnak, a színházi kultúrának égető szüksége támadt. A súlyos gondok napjai érkeztek el s a művészet teymlomából mulatóhelyekké alacsonyult színházak nézőterei tátongani, kongani kezdtek. Az érdekeltek meghúzták a vészharangot, megpróbálták előkötörni a raktárból a félredobott ideálokat; a színház megint templommá avasztált, a kultúra csődjét emlegették és kétségbeesetten próbálgatták feléleszteni a publikumban azt az áldozatkétséget, amelyet ők segítették kiölni belőle.

A közönség pedig nem mozdul, mert nem tud többé hinni. Művészet, kultúra? Szavak, szavak, amelyeknek a tartalmát rejtőző üzleti kezek rég kivájták és most üresen konganak. A közönség megtanulta az önzést és méltó tanítványnak bizonyult.

Nem, a művészek és a közönség nem tehetnek erről. Azok a háttérben meghúzódó markok gyurták őket tetszésük szerint. De most arra ébrednek, hogy semmit sem fogar,

A közgyűlés hozzájárult az ötmillió dolláros kölcsön felvételéhez

A radikálisok ismét nehézségeket akartak támasztani - A közgyűlés nagy többsége a kölcsön mellett szavazott

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debreczen város törvényhatósági bizottsága március 30 án délelőtt 9 órai kezdettel közgyűlést tartott a város háza nagytermében dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöklése alatt. A közgyűlésnek legfontosabb tárgya az 5 millió dolláros külföldi kölcsönre vonatkozó előzetes előterjesztése volt. A szélső baloldali ellenzéknek a kölcsön ügyben elfoglalandó álláspontja már előre érezhető volt, mert a radikálisok már a polgármesteri jelentésnél megkezdték a szinte kötekedés jellegű felszólalásaikat.

A polgármesteri jelentés

Igy mindenekelőtt — bár a referens bejelentette, hogy csak a szakos statisztikai adatokat tartalmazza — kérték a polgármesteri jelentésnek teljes terjedelmében való felolvasását. Ennek megtörténte után Zéinger Ede szólalt fel a közkörházban üresen álló két pavilon ügyében, valamint a telepeknél kellő vizellátása érdekében. Kijelentette, hogy a telepeken kevés a kut.

Magoss polgármester: *Bocsánatot kérünk, több kutat csináltunk, mint amennyi meg volt szava va.*

A közutak ügye

Zéinger továbbá azt állítja, hogy a Nyilas telepen betömettek egy kutat s ezért hozzá sokan jöttek panasza.

Magoss György: *Érdekes, én hozdám nem jöttek!*

A polgármester egyébként válszában elmondta, hogy nem 13 kutat csináltattak, mint az a közgyűlési határozatban volt, hanem 17 kutat. Ezeket a munkálatokat még folytatni fogják, mielőst pénz lesz rá. A körházi pavilonok ügyében, mint mindenki igen jól tudja, már több felirat ment a kultuszminiszterhez.

A városi tisztviselők pótléka

Dr. Révi Nándor felszólalása után a városi tisztviselők fizetési pótlékáról szóló javaslatot terjesztette ezután dr. Vádray István tb. főjegyző a bizottság elé. Eszerint a 25 százalékos városi pótlékon kívül a városi tisztviselők április elsőjétől még újabb 30 százalék pótlékot kapnak. A közgyűlés elfogadta a javaslatot.

Ötmillió dollár külföldi kölcsön

Ezek után dr. Vargha Elemér tb. főjegyző terjesztette elő az 5 millió dolláros külföldi kölcsönre vonatkozó előzetes szerződést, amely a külföldi kölcsönnek az általános feltételeit tartalmazza. A feltételeket a Hajdúföld már több ízben kimérítően ismertette. Az ügy előterjesztése után elsőnek dr. Szabó Ferenc bizottsági tag szólalt fel.

A kölcsön 5 millió dollárjából a város csak 4 millió 600 ezer dollárt kap kézhez, ebből a közvetítési díj címen lejön 125 ezer dollár, viszont a városnak a 7 percentes kamatot

5 millió után kell fizetni, ami így lényegileg 9—10—11 percent a kamat.

Mire fordítsák a kölcsönt

Majd áttért arra a részére a dolognak, hogy a város mire fordítja kölcsönt. Erre vonatkozólag nincs részletes program megállapítva s ami kiszivárgott a programból, az egyáltalában nem felel meg a szociális követelményeknek.

Elsősorban enyhíteni kell a munkanélküliségen nem építkezésekkel és utburkolatozásokkal, hanem állandó jellegű létesítményekkel. Meg kell oldani a lakáskérdést, a vízvezetékrendbe kell végérvényesen hozni, s végül a külsőségi utcákat kell járhatóvá tenni. Ezek a létesítmények fontosabbak, mint az új városrész, a vígadó építése vagy az uszoda felállítása.

Mindezek alapján azt indítványozta dr. Szabó Ferenc, hogy a döntést az előzetes szerződésre vonatkozólag halassza el a bizottság addig, amíg a tanács részletes programot nem terjeszt a közgyűlés elé a kölcsön hovatartására vonatkozólag.

Üzletszerűleg kell elhelyezni a kölcsönt

Steinfeld István szamszerűleg cáfolta dr. Szabó-nak a 9—10—11 százalékos kamatról mondott állításait. Kijelentette, hogy bár szerinte is fontosak a szociális szem-

* Testvérilapunkból, a miskolci Magyar Jövőből vesszük át a fenti rendkívül értékes cikket, amelynek elvi megállapításai tulajdonképpen a helyi aktualitáson s igazolják Debreczenre vonatkoztatva is eddig elfogadott álláspontunkat.

pontok, jelenleg azonban sokkal fontosabb a kölcsönnek üzletszerű befektetése, mert az improduktív befektetések még nagyobb szociális nyomort idéznének elő. Végül kijelentette, hogy a város szempontjából az összeghez viszonyítva nem sok a 125.000 dollár közvetítési díj.

Márk Endre és Hirsch Nándor

Márk Endre kérdéseket tett fel. Azt kérdeste, hogy utána járt-e a fanács annak, hogy az ajánlat mögött tényleg egy komoly pénzintézet áll-e.

Beszéde végén ő is programot követelt, valamint a lakás kérdéseknek a megoldását.

Ezek után Révi (Hirsch) Nándor szólalt fel, akinek sikerült önmagát rövid egy-két perc alatt az extázis határáig tűzbe hoznia, úgy hogy a bizottsági tagok elrémült csöndben maradása közepette valórággal fülsejtő módon harsogta el az előtte szólók által már egyszer elmondottakat. Ő is programot követelt.

Freund Jenő és Vadszky József jelentésközlés után dr. Radó Rezső állott fel s kijelentette, hogy nemcsak annyi, de még egyszer annyi kölcsön is ráférne Debrecen városára.

Ungár Jenő is a kölcsön felvétele mellett foglalt állást.

A polgármester felszólalása

Magoss György polgármester szólalt fel ez után, kijelentette, hogy a kölcsön közvetítője Miszajevszky Emánuel hivatalos okmányokkal igazolta egyfelől önmagát, másfelől megbízó cégének, a *Weatley Bank*-nak európai üzletkötéseit, így például hogy Oláhországnak nemrégén 35 millió angol fontos kölcsönt adott.

Beszéde végén kijelentette a polgármester, hogy nagyon kéri a kölcsönterv elfogadását, inkább mondja ki a közgyűlés, hogy a tanácsnak a törvényhatósági bizottság előzetes beleegyezése nélkül nem szabad a pénzből egy fillért sem felhasználni.

A polgármestert ezeknél a szavainál a közgyűlés nagy többsége megtapsolta.

Miután dr. Szabó Ferenc kijelentette, hogy az indítványát fenntartja, a főispán a szavazást elrendelte.

A nagy többség elfogadta a tanács i javaslatot.

A Svetits-intézet kibővítése

Debreceni iparosok kapták a munkákat

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Svetits-intézet kibővítési munkáinak biztosítása céljából kibocsájtott versenyfolyóiratok elbírálása ügyében az építézbizottság 28-án tartott ülésében a munkák odaítélése tárgyában a következőképp határozott:

A bontási-, föld-, kőműves- és elhelyezők munkáit Tóth és Sebestyén építész, építőmestereket, a bádógosmunka kivételével Weszely Antal bádógosmestert, a műkőfaragó munkáit kivételével Kubinyi Lajos és Társa céget, az asztalo munkák kivételével a *Debreceni Asztalosmesterek Szövetkezetét*, a lakatosmunkák kivételével Piroz Béla lakatosmestert, a mázólmunkák kivételével Gomdócsy József mázólmestert bízták meg.

A kályhás munkára nézve a bizottság úgy határozott, hogy azt később, a többi még hátralévő munkákkal együtt fogja vállalatba adni.

A jobboldal előretörése a német elnökválasztáson

Jarres, a nacionalisták elnökjelöltje kapott a legtöbb szavazatot - Pótválasztás lesz Jarres és a szocialista jelölt között

Berlinből jelentik: Vasárnap folyt le Németországban az elnökválasztás, amely egyik párt részére sem hozott ugyan még végleges eredményt azonban az eddigi eredmények a nemzeti pártok olyan mértékű előre téréseiről tesznek bizonyosságot, hogy azok fölött joggal eshetik kétségbe a baloldali és az aranyközéputas tábor, amely jelöltjeinek megválasztásával ismét azt a panamapolitikát akarta uralomra juttatni, amely már egyszer a *Barmat-féle botrány* erkölcsi lejtőjére taszította Németországot.

A választás napja az egész országban általában nyugodtan, minden különösebb incidens vagy zavargás nélkül telt el.

Itt-ott ugyan fordult elő néhány kisebb verekedés, ezeket azonban a rendőrség, amely óriási készültséggel vonult fel, — csírájában elfojtatta.

Eppen ez a körülmény — a választások zavartalansága — teszi még szebbé azt az eredményt, amelyet a nemzeti pártok elértek.

A nacionalista front legkönyebb jelöltje Jarres 10 787 870 szavazatot kapott.

A szocialista Braun 7.785.678, *Marxra* a centumpárt jelöltjére 3.983.676 szavazatot esett. *Thaelmann* 1.969.553, *Helpach* 582.136, *Heid* 1.662.278 és *Ludendorff* 284.471 szavazatot kapott.

A választások eredménye a nemzeti pártok határozott többségét mutatja. Ha összeszámítjuk a *Jarresta* a bajor néppárti *Heidre*, a fajvédő *Ludendorffra*, a Centrum-párti *Marxra* és a demokráta *Helpachra* leadott szavazatokat, akkor ez a 17.000.000 szavazat csaknem kétszerese a szocialdemokrata, Braunra és a kommunista *Thaelmannra* esett szavazatoknak. De még abban az esetben is, ha az egy és félmillió demokráta szavazatot a baloldali csoportnak számítjuk, akkor is

15 500 000 a jobboldali pártok szamaránya a 11 500 000 baloldali szavazattal szemben.

Az elnökség kérdése csak az április 26-án pótválasztáson fog eldőlni. A legnagyobb valószínűség amellett szól, hogy ezen a pótválasztáson Jarres mellé fognak állni a többi jobboldali pártok is és ilyenformán a német birodalom elnöke nemzeti alapon álló pártok jelöltje lesz.

A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezte ellen indított hajszá kudarc

A szövetkezet közgyűlése

(A Hajdúföld budapesti tudósítójától.) Vasárnap, március 29-én volt Budapesten a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének immár 32. évi közgyűlése.

Az új városháza hatalmas díszterme már jóval a 10 órára kitűzött megnyitás előtt zsúfolásig megtelt. Az elnöklő *Schnetzer Ferenc* ny. hadügyminiszter minden kérdésre kimerítő felvilágosítást és minden aggodalomra megnyugtató választ adott s

széttépett és eloszlított egyuttal minden gyanút,

amely titkos kormánysegélyezésről és a legitim kereskedelem kárára elkövetett támogatásról a közvéleményben már már kezdett gyökeret verni.

Egyetlen tag volt, — egy kommunista üzelmek miatt állásától elbocsátott fővárosi tanító — aki megpróbálta megzavarni a gyűlés nyugodt lefolyását. Vádaskodott, akadékoskodott és bár nemcsak hogy minden állítása töviről-hegyire megcáfoltatott, hanem a rosszhiszeműsége is beigazolást nyert, a vezetőséget mégis olyan megbotránkozott módon kezdte gyanúsítani, hogy Debrecen egyik kiküldöttje, *Herpay Gábor* megyei főlevéltárnok formálisan indítványt tett,

hatalmazza fel a közgyűlés az igazgatóságot a bűnvádi eljárás megindítására.

A feluszított ember azonban kőnk elhatározással elvégezte, amire — ugylátszik — kiküldetett. Az igazgatóság javaslatával szemben csökönyös makacssággal előterjesztette ellenkező célzatu indítványát.

Jelen volt körülbelül félezer tag, részszavazott: kettő.

A közgyűlés háromnegyed 1 óra tájban a Himnusz eléneklésével ért véget.

A szövetkezet nagyarányu fejlődést mutat, ami elsősorban *Schnetzer Ferenc* tábornok, ny. hadügyminiszter érdeme. A vezetőség többi tagja is csupa hivatalnok ember lévén, nyilván csak célzatos mese, hogy a magyar ember nem való kereskedőnek. Így

a forgalom az előző évhez képest megduplázódott.

(1923-ban 27, 1924-ben 272 millárd.) Kétségtelen, hogy a magyar kereskedővilágot súlyosan érinti a gyarapodás. De amint a közgyűlés is megállapította, a *mammut bankok mindent felfaló kíméletlen vállalkozásaiban megnyitvánuló önzés kényszerítette rá a köztisztviselői társadalmat az öngyelézés céljából való tömörülésre*. Egyébként is a kereskedelem által most állandóan panaszolt bajok az ország szétdarabolása által teremtett helyzetből sarjadzotnak ki, amelynek keserűségeit most már ők is érzik és sajnos

— nemsokára érezni fogja a gazdasági élet fájának a gyökereit metszette el és

nemcsak a hivatalnokok számát dagasztotta meg, hanem a kereskedőket is

körülbelül 160%-kal.

A közgyűlés vége felé a két szám mélyre zsugorodott ellenzéknek a szónoka nem tudta eltakarni, hogy ő csak trombita, aki tovább adja, amit belé fujtak. Világossá lett, hogy az *Általános Fogyasztási Szövetkezet* — amit a szocialisták tudvalevőleg egészen hatalmukba kerítették — próbálkozott a tisztviselői szövetkezet felrobbantásával, hogy aztán erre is, mint kész zsákmányra, rátegye a kezét. De voltak olyan jelek is, melyek határozottan az *O. M. K. E. felé is mutattak*.

Mindenesetre feltűnő, hogy a szövetkezetek elleni támadások kizárólag a két keresztény vallalat, a *Hangya* és a *Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezte* ellen irányulnak, míg keztyűs kézzel kimélik a zsidó vezetés alatt álló szocialdemokrata *Általános Fogyasztási Szövetkezetet*, amelynek pedig csak Budapesten 131 fiókja van.

Évzárás az iparostanonciskolában

Vasárnap délelőtt volt az iparostanonciskolában az ugynevezett téli tanfolyamos tanulóknek és, kőműves, szobafestő, kőfaragó-tanoncoknak évzáró vizsgálata az emeleti első számú tanteremben, nagy érdeklődő közönség jelenlétében.

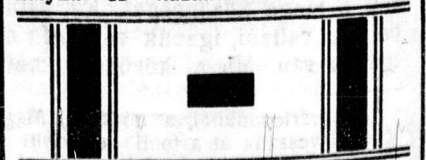
Három közismereti és öt rajzosztály mutatta be öthónapos, kettőzött iskolai munkájának eredményét. A rajzok a tanterem falain vannak osztályonként, lehetőleg tanmenet szerint csoportosítva s három napig még meglekinthetők az érdeklődők által díjazlanul. A közismereti tárgyakból szöbelileg folyt a vizsgálat az igazgató vezetésével.

A közismereti tárgyak vizsgálatának befejezése után a jó tanulók utalmát osztotta ki az igazgató, mely célra részint a fenntartó testület, részint az Ipartestület és egyes lelkes, iskolabarát iparos mesterek adtak össze a szükséges összeget. A fenntartótestület 50 aranykoronáján felül az Ipartestület 300 000, *Kristóf János* kőművesmester 110.000, *Titovics Miklós* kőfaragómester 100.000, *Szendrei Sándor* ácsmester 50.000, *Gulyás József* szobafestőmester 50.000, *Takács Péter* kőművesmester 50.000, *Kohn Sándor* szobafestőmester 50.000 és *Ecsedi István* ácsmester 25.000 papirkorona adományai járultak a vizsgai jutalmakhoz.

Ugy az Ipartestületnek, mint az adakozó nemeslelkű iskolabarátoknak ezuton is köszönetét fejezi ki a felügyelőbizottság nevében az igazgatóság.

Chamotte-tégla

kályha és kazánfalazáshoz kapható

Lukács Vilmos és Testvére
Debrecen, Halvan u. 7. Telefon 3-08

'C O W B O Y'
HÁZTARTÁSI MÉRLEG
CÉLSZERŰ OLCSÓI TARTÓSI
KAPHATÓ: **SESZTINA LAJOS** VASÜZLETÉBEN

Kardoss Géza szinigazgató ismét segélyt kért a várostól

A szinügyi bizottság újból százmillió támogatást javasol

(A Hajdúföld tudósítójától.) A város szinügyi bizottsága hétfőn délután ülést tartott, amelyen a bizottsági tagok nagy érdeklődéssel mellett számos fontos ügyet tárgyaltak.

Eger lesz a nyári állomás

Elsősorban Csűrös Ferenc kulturatanácsnok terjesztette elő a kultuszminiszter leiratát, a szinikerület új beosztásáról. Eszerint a debreceni szinintársulat nyári állomása nem Szarvas, hanem Eger lenne.

A szinügyi bizottság örömmel vette ezt tudomásul és feliratban kéri fogja a kultuszminisztert, hogy a szinigazgató már ezen a nyaron Egerben játszasson.

Mi mindent kíván a szinigazgató

Ezután Csűrös Ferenc kulturatanácsnok a szinigazgató egy újabb segélyt kérő beadványát terjesztette elő. A terjedelmes beadványban a szinigazgató hivatkozással a színház nehéz helyzetére, kéri, hogy erre az évre a város 400 millió korona egyszermindenkorra szóló segélyt adjon neki, hogy bankadósságait kifizethesse. Másodszor az 1925—26. évre a város vállalja magára a színház teljes fűtését, világítását, a színház tüzbiztosítást járuléknak, valamint a színházról levő városi alkalmozottak fizetését. Ezenkívül engedje el a vígjátéki adót, vagy ha ez nem lehetséges, szállítsa le 5 százalékra.

Szanálási terv — az Uránia elvételével

Végül pedig eszközölje ki a város, hogy a Csokonai-színház egy debreceni mozi jogát megkaphassa. A szinigazgató szerint legalkalmasabb az Uránia-mozi volna.

Amennyiben pedig ezt a város teljes egészében meg nem adná, engedje meg, hogy május 1 én a színházat más igazgatóra ruházhassa át.

Kardoss Géza ezután azt fejtegette, hogy a többi városok jobban támogatják a színházait, mint Debrecen.

A szinigazgató után Markovits Elemér szólalt fel: Szerinte itt már kivezető út nincs. A színház elvesztette a közönséggel a kapcsolatot. Kifogásolja a művészi nivót, a rendezést, főként pedig, hogy a Tűzek című szindarabot is előadták. Nem tartja megengedhetőnek, hogy 400 milliót adjanak a színháznak.

Írják ki a színházra az új pályázatot,

mert ma már csak ez segít. A vígjátéki adó elengedése is helytelen volna, mert — mint mondja — ezzel adószedési jogot adna a város az igazgatónak. A mozi engedélyeket illetőleg az az álláspontja, hogy ezt a magánjogot érintő kérdést a szinigazgató által kért formában nem lehet elintézni.

Csináljon valódi kulturát a színház!

Versényi Tibor és Radó Rozsól felszólalása után Szentpétery Kun Béla szólalt fel. Nem csupán a Tűzek előadása miatt emel kifogást. Ha kulturát csinálnak — ugymond — akkor csináljunk valódi kulturát. Azt már igazán nem lehet megengedni, hogy a Tűzeket leszállított helyarákkal tisztviselőstben adják. Ez ellen a legélesebben protestál.

Tóth István a színház kibővítésével akar segíteni.

Majd Kardoss Géza reffektál az elhangzott megjegyzésekre, azt állítja, hogy az összes pesti színházak olyan darabokat játszanak, amelyeket ő nem adhat elő. Kérde, hogy milyen darabokat adjon:

— Én kérem — mondja — nem írhatok darabot?

Egy hang: Próbálja meg! Hát ha tud! (Örösd derülttség.)

Kardoss Géza: Ezután arról beszél, hogy tulajdonképpen nyári állomása még mindig nincs.

Mogoss polgármester: (tűrelmetlenül.) Hát honnan adjak én Neked nyári dílmot?

Ismét operákat ígér a szinigazgató

Kardoss Géza azzal az ünnepélyes ígérettel fejezi be felszólalását, hogy amennyiben a kért segélyt megadják,

Ravasz László a Protestáns Irodalmi Társaság matinéján

„Nem református, nem is evangélikus, de egyesült protestáns megújulásra van szükség!” — Ravasz László és Kapi Béla püspökök előadásai

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság vasárnap délelőtti matinéján Ravasz László püspök ismét megcsillagolta zsenijének egyszerű értékeit. Az előadás közönsége olyan lelki élményekkel gazdagodott, melyek egy életre szóló utirányt jelöltek meg a protestáns hitélet számára. Debrecen magyar társadalmá egy igazi nagy püspök apostoli szövegétől kapott közvetlen gazdagodást, melynek kincseit egy ragyogó elme szintizta gondolatai, a másoknak élő szeretet és egy álmodó lélek örömteljes megnyilatkozásai ajándékozták oda pazar bőkezűséggel.

Üdvözlő beszédek

A Protestáns Irodalmi Társaság matinéját a kollegiumi kántus éneke után dr. Erdős József elnök, egyetemi professzor nyitotta meg nagytudományú és költői lendületű beszédével. Utána a református egyház részéről id. Széle György lelkészelnök mondott magas szárnyalású üdvözlő szavakat, annak a reménynek adott kifejezést, hogy a nemzeti és vallásos értékek növelésével meg fog virradni a magyar hazá-

Ravasz László beszéde

Az ünnepély fénypontja Ravasz László dr. református püspöknek szónoklata volt. Mikor szólásra emelkedett, a közönség percenként tartó, tüntető tapsviharral köszöntötte.

— A keresztyénség életének — mondotta Ravasz László — mindenkor az volt a legszebb munkája, melyet a határszéleken, mint egy misszió végzett a pogánysággal szemben. A kétézeréves és több százmillió keresztyénség hatalmas frontja Grönlandtól a Tüzföldig és egész szélességben átöleli a világot. Azok a misszionáriusok, akik ezt a roppant nagy munkát elvégezték, a világ hálijára érdemeselek. Aki a XX. században kíváncsi arra, hogy 2000 évvel ezelőtt Antiochiában, 1600 éve a frankok földjén és ezer esztendeje Magyarországon az öfeláldozásnak mekkora példáját adták a misszionáriusok, az nézze meg a grönlandi protestáns hittérítő munkáját. A hittérítő küzdelmei a világ legszebb hősköteményét jelentik meg szemünk előtt.

soha többet nem kér semmit a várostól, sőt ha olyan szubvenciót kap, mint annak idején Komjáthy szinigazgató — rendes operatársulatot is szerződhet.

Kardoss Géza után Magoss polgármester zárta be a vitát. A békebeli szubvenciót teljesen indokoltnak tartja, azonban a 400 millió segélyt nem tudja megadni a város. Legfeljebb 100 millió koronát adhat.

Mozi a hatvanesztendő Csokonai-színházban.

Hozzájárul, hogy a színháznak mozi engedélyt szerezzenek, azonban csak azzal a feltétellel, ha a színház épületében tarják a mozi előadásokat. A vígjátéki adó elengedéséről legfeljebb csak a jövő esztendőben lehet beszélni.

A bizottság ezután elfogadta a polgármester javaslatát s javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a színház részére ez évben adjanak 100 millió korona segélyt, a jövő évre pedig békebeli szubvenciót.

északája is. Farkas Győző evangélikus lelkész izzó hazaszeretettel áthatott beszédében a protestáns lelkek egységének adott szép kifejezést, majd megemlékezett a lutheránusok nagy trianoni veszteségeiről, melyeknek nagyságát főként az eperjesi Thökölkollégium és a késmárki lyceum elhirdeti. Sohasem szabad feledni — mondotta beszéde végén —, hogy évszázadokon át től és magyar nyelven hirdették a magyar kultúrát. Épen ezért nem szűk felekezeti, hanem magyar nemzeti érdek, hogy kifejléshessük a protestáns életértekeket.

Kapi Béla előadása

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Kapi Béla evangélikus püspök tartott mélyenjáró szabadelőadást a felekezeti türelem kérdéséről. Előadásának első részében nagy filozófiai tudással illesztette össze a hitűség és a türelem fogalmát, majd a felekezeti türelem jogi alapját és lelki feltételeit határozta meg. A közönség úgy Kapi Bélát, mint Vargha Gyulát, a Tudományos Akadémia tagját, aki szép irredenta verseket olvasott fel, lelkes ünneplésben részesítette.

A keleti veszedelem

A keleten dolgozó misszionáriusok egy idő óta azt írják, hogy kezd a hitük megrendülni. Azt mondják nekik a kínaiak és a japánok: mit tanítjátok nekünk Krisztus tanát, mikor ez hozza ránk a legnagyobb szenvedéseket? Ghandi indiai próféta lázadásai mutatják, hogy itt valami nagy dolog történik. Oroszországban száz és száz ezer ember ünnepi processziókban dtkozza Krisztust. Azok az önsanyargató, aszkéta oroszok, akik önkéntes szenvedéseket viseltek el a szent sir közelében, ma Judásnak akarnak államköltéségen szobrot emelni.

A zsidóság ellensége a keresztyénségnek

Lélektani és történelmi megmondás alapján mondom, — folytatva beszédét a püspök — hogy a gettókba szorított zsidóság, melynek lelkét egy 4000 éves döröklés tette fájólag öntudatosná, minél hívőbb,

annál kevésbé adja fel a prozelitágondolat az eljövendő Messias eszméjé t. Nem m s ez, mint a keresztyénség állandó támadása.

A görög keleti egyház megújodása

A keresztyénséget három nagy tömbre osztom: görög-keleti egyházra, katolicizmusra és protestantizmusra. A görög-keleti egyház ma nagy mozgalmak színhelye. Az anglikán egyház dogmatikai kapcsolatba akar lépni a görög kelettel.

A katolicizmus sohasem volt olyan erős, mint ma

A világlomlásban a római katolikus egyház is megújult. A háború óta a tisztán protestáns államokban is követségei vannak már a vatikánnak. Ma a világ legnagyobb egyesületei a katolikus vallásos egyletek és legáltalában szervezetei a kongregációk. Ma több terciárius van a világon, mint bármikor a történet folyamán. Miért? Mert a katolicizmusban egyre halványulnak a dogmatikai különbségek és világszerte erős Krisztus misztika ébred. A katolikusok kezdenek érdeklődni a biblia iránt.

A protestáns differenciálódás

Ezzel szemben a protestáns differenciálódás már a végletekig ment. Amerikában több, mint 800 protestáns vallásfelekezet van. Így van ez Hollandiában is s a francia református egyház egyetlen teológiai meggyőződés miatt oszlott két részre. Vajjon hányat lehetne ilyen Magyarországon csinálni? A reformáció idején a protestantizmus kezében volt a kultúra és az erő.

Akkor az irodalmi művek 99%, a protestáns volt, ma pedig ott perodnak azok az íróasztalok fiókjaiban.

Elég volt a tagozódás, legyen egyesülés.

Elég volt a differenciálódás: legyen egészséges integrálás. Hirdetem, hogy a lelki megújulásnak egyházi princípiummal kell megindulnia. Nem református, nem evangélikus, de egyesült protestáns egyházi megújulásra van szükség.

A világháború után egy új, nagy lelki civilizáció folyik és ebben mi nekünk el kell helyezkednünk. A történetészek és filozófusok ma, mint prepozíció majorok, gondolatokat dobnak a közvéleménybe azzal, a tendenciával, hogy a protestánsoknak nincs helyük Magyarországon. El akarják vitázni, hogy a protestánsoknak is vannak kulturális értékeik, hogy a mi lelkünkben nagy nemzeti eszmék élnek.

Protestáns sajtóra van szükség.

Felre tehát a nagy előkelőséggel és mutassuk is meg a mi értékeinket. Teremtünk életképes sajtót. — Arany János igazi megértőt a kálvinisták, bár Arany lelke nem fejezi ki a protestáns gondolatot. Petőfi Sándor a költészetben a protestáns eszme lendülete. Mikor őket olvassuk, szívünkben meghuzódik egy titokzatos hur. Keresük tehát az embereket, akik így éreznek velünk.

Végül hatalmas koncepcióju beszédének befejezésekképpen felhívta Ravasz püspök a megjelenteket, hogy támogassák a Protestáns Szemlét.

A lelkét és szívet magával ragadó szónoklatot a publikum szűnni nem akaró tapsorkánál honorálta s az estély a Himnusz imádságos hangjaival ért véget.

8000 korona tiszta apróhirdetés 5 lapban

Május első hetére igéri a belügy-miniszter a fővárosi választásokat

A nemzetgyűlés ülése

A nemzetgyűlés mai ülését 1/1. kor nyitotta meg *Szilóvszky* elnök. Bemutatja a miniszterelnök átiratát, amely szerint az elhunyt *IV. Károly* király halálának évfordulóján a budavári koronázó templomban gyászistenmisztet lesz, amelyen a nemzetgyűlést *Huszár Károly* képviseli. Bemutatja a miniszterelnök átiratát, amelyben kéri a választójogi bizottság április végi határidőre való meghosszabbítását. A nemzetgyűlés a miniszterelnök javaslataihoz hozzájárul.

Több törvényjavaslat beterjesztése után következnek a

sürgős interpellációk.

Petrovics Gyula kéri, hajlandó-e a belügyminiszter a fővárosi törvényhatósági választásokat sürgősen kiírni, valamint a székesfőváros adminisztrációján tervezett létszám csökkentést elvi és nem politikai alapon végrehajtani.

Szabó József interpellációjában kéri a belügyminisztert, mennyiben felelnek meg a valóságnak azok a hírek, hogy a kormány a szanálásra való hivatkozással Budapest székesfővá-

ros közigazgatásának egyes tanácsosztályait külön rendelet útján megszünteti.

Rakovszky belügyminiszter *Petrovics* Gyulának azt válaszolja, hogy amint elintéztetnek a névjegyzékek ellen beadott panaszok a bizottságnál, kifogja tűzni a választás időpontját. — Ebből következik, hogy ez május első hetében fog bekövetkezni. Teljesen indokolatlan tehát az a híresztelés, hogy a választásokat észre akarják elhalasztani.

A székesfővárosi ügyosztályok összevonását illetően kijelenti, hogy

erről nincsen szó,

egyedül a katonai ügyosztályt szüntetik meg.

Ez a rendelkezés csak takarékosági rendszabály akar lenni. — Újból hangsúlyozza, hogy az ügyosztályok egységesítéséről van szó. Ezek az intézkedések semmiféle politikummal nincsenek összefüggésben.

A nemzetgyűlés többsége tudomásul veszi a miniszter válaszát és ezzel az ülés fél 2 órakor véget ért.

A Népszerű Főiskola kapuzárása

(A *Hajdúföld* tudósítójától.) A *Népszerű Főiskola Tanfolyam* leg-hosszabb és legsikerültebb ciklusa véget ért.

Kedden *Alföldi* András professzor mutatta be színes és alapos előadásban Európa hajdani urainak,

a keltáknak, nagyságát és lehangyatlását

Kr. e. 600 ban phokajai görög gyarmatosok megalapítják Massiliát, a mai Marseillet s ezzel a szigetenger kulturája összeköttetésbe lép a keltákkal. Az indogermán származású kelták Kr. e. ez ötödik századtól fogva elkezdik meghódítani Galliát, a mai Franciaországot, innen elfoglalják Délfranciaországot, míg kelet felé a Duna völgyében lehúzódnak a Fekete tengerig s még Kiszáziában is alapítanak birodalmat: *Galatiát*. *Brennus* vezérlete alatt Rómát is leigázzák.

A III. században a kelta hatalom eléri tetőpontját,

de azután Róma ellentük fordul s előbb Itáliában, majd magában az anyaországban is legyőzi a szivósan védekező gallusokat. Az örök városból gyarmatosok indulnak ki, akik Narbonne középponttal megalapítják a Gallia Narbonensist, a Provenceot, mely azután a római kultúra bástyája marad a császárság korában, míg azután a germánok betörnek a Rajnán, széttagolják a rómaiak kedvenc provinciáját és megkezdődik a középkor.

A tudós előadót a közönség előadásának végén lelkesen ünnepelte. Szerdán a természettudományi ciklus során *Vásárhelyi* Béla egyetemi I. tanársegéd folytatta előadását

az immunitásról.

Egyes emberek hajlamosak, fogékonyság bizonyos betegségek iránt s ez a hajlamosság lehet faji, egyéni vagy öröklött diszpozíció. Régen rájöttek arra is, hogy bizonyos betegségek kiállása rövidebb-hosszabb ideig immunissá teszi a szervezetet az illető betegséggel szemben *Mithridates* pontusi király a monda szerint az akkor ismert összes mérgekhez nozdszoktatta magát, hogy

ellenségei meg ne mérgezhessék. Az immunitás nagyon sok mellékkörülménytől is függ, pl. a fáradtság vagy az alkohollizmus *öt-hat-szorosan is csökkenti az ellenállást*. Az immunitás abban áll, hogy az illető betegség eleven vagy meggyöngyített baktériumait átvisszük a szervezetbe, s ezzel mintegy kényserítjük testünköt, hogy ellenmértet válasszon ki s így a baj ellen immunissá váljunk. — Különösen a himlő, a veszettség és a tifusz elleni beoltások jártak szép sikerrel.

Hat órakor *Wodetzky* József egyetemi tanár tartotta meg a ciklusban utolsó

csillagászati előadását.

Vetített képekkel illusztrálta a Nap fizikáját. Különösen szépek voltak a Nap és más csillagok színképeiről készült felvételek.

A Halley-üstökös utolsóelőtti megjelenésekor készült felvétel kapcsán jellemezte a tudós előadó az üstökösöknek természetét, majd ahol fénylő, hol sötét gáztozimegekből álló „ködfoltokat” mutatta be. — Ilyen ködfolt valószínűleg Földünket is beburkolta akkor, amikor eltakarva a Napot, a jégkorszakot hozta létre a Földön. Ha a Nap valamikor ilyen ködfoltba kerülne, izzóbb állapotba jönne, ez könnyen végzetessé lehetne Földünkre nézve, mert az emberi élet bizonyos hőfokhoz van kötve. — A tejút gyönyörű képei után bemutatta az előadó az Andromeda ködfoltját s bepillantást engedett ennek méreteibe és távolságába. A világűrben a csillagok ritkán vannak elszórva, hogy nincs a földön az a tökéletes légűr, amelyet annyira „üresnek” lehetne tekinteni.

Csütörtökön délután a vegytani intézet előadótermében dr *Bodnár* János egyetemi tanár adott elő

az égés kémilájáról.

Bemutatásra kerültek gyönyörű kísérleti illusztrációjával a különböző éghető gázok, az *üvegtechnika* laboratóriumi alkalmazása. A széndioxid átöntése egyik edényből a másikba élénken a szemünk elé tárta, hogy

nehézebb a levegőnél; a magnézium, a faszén szigénnel telt palacban való tűneményes égése; az oxigénnel táplált gázlámpa lángjába tett kötött szikrázása; az izó márvány káprázatos fénye; a 2000 fokos lángban megolvadt platinadrót cseppe: sok szónál többet mondtak a kémiai nagyszerű haladásáról. — A szellemes, magyaros derűvel fűszerezett előadást szög tapsal há-

lálta meg a közönség.

A tavaszi ciklus ezzel véget ért dr *Hankiss* János zárószavában rámutatott arra, hogy a *Népszerű Főiskola Tanfolyam* abban a félévben elérte célját, mert az egyetem nemcsak befelé, a tudósképzés terén tette meg kötelességét, hanem erőteljes és tüvös *kisugárzással* közlekedett a régi egyetem „egyetemességének” ideálijának is. I. I.

Hajduböszörmény első gazdájának halálraeveretése

A helyszínen tárgyalta a törvényszék a véres brutalitással vádolt rendőr bűnügyét

(A *Hajdúföld* tudósítójától.) Mint ismeretes, a vizsgálóbíró a múlt év nyarán őrizetbe vette *Kiss* Márton hajduböszörményi államrendőrt, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy *Bársony* Sándor idős, jómódu, köztisztviselő álló hajduböszörményi gazdát előállította s az őrszobán oly súlyosan bántalmazta, hogy

az öreg Bársony rövidesen belehalt sérüléseibe.

Kiss Márton ellen halált okozó súlyos testisértés büntette miatt indult meg a büntető eljárás.

A főtárgyalást hétfőn kezdte meg tárgyalni a debreceni kir. törvényszék *Lakatos* Gábor elnöklete alatt működő büntetőtanácsa és pedig költségkímélés szempontjából, mivel az összes tanúk bösözörményiek,

kiment a helyszínre, a bösözörményi városháza épületében.

A főtárgyalást nagy érdeklődés kísérte. *Kiss* Márton tagadta kihallgatásánál, hogy ő bántalmazta volna *Bársony* Sándort, akit szabálytalan hajtás miatt igazoltatott és előállított.

Molnár Imre és *Varga* Lajos láták *Bársony* előállítását, de a bántalmazásról semmit sem tudnak. — *Bársony* Sándor, mikor távozott a rendőrségről, szerintük nem látszott a bántalmazás nyoma.

Bársony Sándorné, az elhalt felesége sirva adja elő, hogy

lére borzalmasan össze volt verve.

Férje neki is csak három nap múlva panaszkodott el, hogy a rendőrségen bántalmazták. Ekkor elment a templomba, ahol összeesett. — *Előzőleg férje nem volt beteg, Kiss* Márton bántalmazása következtében halt meg férje és *Kiss* Márton megbüntetését kívánja is.

Varga Sándor kocsis szerint *Bársony* nem a baloldalon hajtott, mert kiakarta kerülni a rendőrt és egy

gödört, mivel féltette a csikóját. — Emiatt igazoltatta a rendőr, aki

Bársony gazembernek és von huncutnak is nevezték

és bevitte a rendőrségre. Később hallotta, hogy *Bársony* összeverték.

Kálmán Lajos egyházi főgondnok szerint az elhunyt *Bársony* istenfélő józan, vallásos férfi volt, aki köztisztviselő állott Bösözörményben.

Ezután *Bácsi* Péter, *Pápay* Kálmán orvos, *Busek* Gyula, Cs. *Varga* Imre tettek vallomást. Az elnök ezután a főtárgyalást berekesztette és annak folytatását ma, Debrecenben reggel 9 órai kezdettel tűzte ki.

Ma kerül sor a perbeszédre és az ítéletre is sor.

A MANSz gyűlése a városházán

A MANSz összes szakosztályai április 2-án délután 5 órakor szakosztályi és választmányi gyűlést tartanak a városházán a következő programmal: 1. *Elnöki megnyitó*. 2. *Referáda* a Menken-féle amerikai akcióról. 3. Dr *Mitrovics* Gyula egyetemi tanár előadása a nőnevelésről. 4. *Farkas* Győző ág. ev. lelkész beszéde svédországi utjáról. 5. *Irredenta* szavazat.

Az elnökség, tekintettel a rendkívül tartalmas és nívós programra, kéri tagjait s a csatlakozott egyesületeket, hogy minél nagyobb számmal megjelenjen szíveskedjenek.

Sodorjon

JANINA

papírt

KERITÉS SODRONYFONATOK KAPAK :: ASÓK :: LAPATOK

BÉSZLER ÉS DÁVID

vaskereskedése, Plac-u. 7.

Tulajdonos: DÁVID JAKAB.

Friss töltésű ásványvizek

beérkeztek s most már az összes eddig ismert gyógyvizekkel együtt kaphatók

Rochitschi Styria forrás,
Rochitschi Templom forrás,
Myra Glaubersos,
Salvator,
Bikszádi,
Parádi kenes,
Parádi arzénos,
Margit Gyógyforrás,
Málnási Mária,

Málnási Sicilia,
Kékkuti,
Krisztályviz,
Ágnes forrás,
Gieshtübler,
Csizi jódos,
Karlsbadi,
Marienbadi,
Myra Bábó keserűviz,

Myra keserű,
Niederselters,
Selters Argusza Viktória,
Livelci arsenes,
Vita,
Ferenc József,
Igmándi,
Saldschitz,
Apenta.

Kontsek Géza K. R. T.

Főüzlet Kossuth-uca 15. szám
Telefon 22

Fióküzlet Plac-uca 22-24. sz.
Telefon 1003

H I R E K

1925 március 31. (Kedd)

Prot.: Árpád, Kath.: Guido.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban változékony, szeles idő uralkodott, a csapadék, többnyire hó, 5 mm-en aluli mennyiségben mindenfelé esett. Csengerről jégesőt jelentettek. A hőmérséklet süllyedt, sőt éjjel a fagypontra is szállt. Leghidegebb volt Csengeren — 5 fok C. Időprognózis: Tulnyomóan száraz idő a szelek gyengülésével, gyenge éjjeli fagygal, később hőemelkedés.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.
Városi múzeum: 9-12-ig, 2-4-ig.
Gyógyászterápia közl. éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Egyszaru, Muzakóczy, Magyar Korona, Nádor, Csokonai, Arany János.

— Gyászmise IV. Károly királyért.

Április 1-én, szerdán, IV. Károly halála évfordulóján d. e. féltíz órakor gyászszentmise lesz a róm. kath. templomban. Az ünnepélyes rekviemet dr. Lindenberger János prépost plébános végzi főpapi díszben, teljes asszisztenciával. A kegyeletes ünnepségre a katonai és polgári hatóságok is ezután is hivatalosak.

— **Potestáns Irodalmi délután.** A Kalvinista Templomegyelet április 1-én délután fél 6 órakor a Kollégium dísztermében irodalmi délutánt rendez. Csobán Endre főlevéltáros *Csokonai és a vallás* címen értekezik, *Dicsőffy Anna* szaval és közreműködik a református tanítóképződének és zenekara. Jegyek 10 és 5 ezer koronás árban a lelkeszi hivatalban, valamint Méliusznál kaphatók.

— **Előadás a Dóczyban.** A debreceni református leányközépiskola «Gyóni» önképzőkörre április 3-án és 4-én délután 6 órakor az intézet dísztermében nagyszabású előadást rendez, amelyen színrekerül Csiky Gergely kitaláló szindarabja a «Nagy-mama». A darab főbb szerepeit a következők játsszák: Leővey Lenke, Kiszely Magda, Geszti Ilona, Décsey Amália, Bary Ilona, Balczér Ilona, Fehér Magda, Rózsa Lenke, Tóth Lenke, Antal Ida, Csuka Irén, Gri gassy Margit, Barna Ilona, Csighy Aranka, Berky Ilona, Daroczy Margit, Baranyai Klára, Csuka Irén. A darabot *Halassy Mariska* a Csokonai-színház tagja tanította be.

— **Beöthy Tibor és Kovács Sándor előadásai a Katholikus Olthon kultúrdeputánján.** Vasárnap délután a római katolikus Népszövetségi Olthon zsúfolásig megtelt dísztermében előkelő hallgatóság jelenlétében tartotta meg a papság történetéről szóló előadását dr. Beöthy Tibor püspöki helynöki titkár. A nagy tetszéssel fogadott értekezés után Kovács Sándor kaplán az első keresztények üldöztetését és martírúmat ismertette vetített képek kíséretében. A kiváló szonoki képességgel és mély történelmi tudással előadott népszerű értekezéseket a közönség színni nem skaró, lelkes ovációkban részesítette.

— **Az öreg Ehnemann felmentelék.** Az öreg Ehnemann Dávidot, a megszökött két galíciai bankbizományos apját, akit sikkasztás, orgazdaság és bűnreszesség miatt a közelmúltban őrizetbe vettek, hétfőn vonta felelősségre a debreceni kir. törvényszék egyes bíróság képviselőjében Fülöp Károly egyesbíró. A vád az volt Ehnemann ellen, hogy szintén résztvett fiai bűnös tetteiben és elősegítette szökésüket. A főtárgyaláson ez nem nyert megnyugtatólag beigazolást, ezért a bíróság felmentő ítéletet hozott. Ehnemannt a bíróság szabadlábra is helyezte.

— **Férfi divat szabóság,** elsőrendű munka, Sztepanov, Darabos utca 44.

A városi magisztrátus a debreceni állattartó gazdák ellen

Nagy izgalom a gazdák közönség körében a hortobágyi legeltetés kérdése miatt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Évtizedes szokás volt a hortobágyi legeltetési jog kiváltásánál, hogy ha valamelyik debreceni gazdának háza vagy földje után nem volt annyi joga, mint ahány állattal rendelkezett, akkor a rokonok vagy szomszédok jogán azt kihajthatta. A városi tanács ezzel szemben, hivatkozva a 40 évvel ezelőtt megalkotott legeltetési szabályrendeletre, azt határozta, hogy mindenki csak annyi állatot hajthat ki a hortobágyi legelőre, ahány joga van s ha ennél többet hajt ki, akkor előre minden számos (500 kg.) állat után

20 aranykoronát tartozik fizetni.

A szokásjog alapján méltánytalannak és jogtalanoknak kell minősítenünk a tanács határozatát, mert a mi fel fogásunk szerint, ha a tanács ezt a régi jogot meg akarja szüntetni, akkor azt legalább is egy évvel előre kellett volna a gazdák tudomására adni. Ezenyi méltányosságot és előrelátást a város vezetőségétől elvárhat a gazdatársadalom. Maga a gazdasági célszerűség is azt követeli, hogy *évtizedes joggyakorlatot máról holnapra nem szabad megszüntetni.*

A tanácsnak ez a jogfosztása a legnagyobb mértékben felzaklatta a gazdatársadalmat nyugalmát. Ez joggal is keseredhetnek el a gazdák, akiket

egyik alkalommal a fakodvezményt veszik el, másik alkalommal meg a legeltetés szokásjogi felhasználásától űlik el őket.

Csoda-e, ha a gazdák a rettenetes adók, a dupla városi hasznodérek, továbbá a gazdasági szükség-

szertőség által kifejlesztett legeltetési átruházási jognak önkényes megfosztása miatt a legnagyobb mértékben elkeseredtek. Ennek az eredménye volt például az, hogy a gazdák illuztrális és nagyérdemű elnöke, Jóna István a tegnapi közgyűlésen részt sem vett.

A gazdák és a tanács közötti ellentétet csak úgy lehet kiküszöbölni, ha a tanács elejti a 20 aranykoronás legelőbort

és továbbra is fenntartja a gazdasági célszerűség által parancsolt legeltetési jognak a *tiszteletesség hátrán belől való átruházását.*

Különös a magisztrátus merev magatartása azért is, mert míg a debreceni magyar gazdákkal szemben szigorúan ragaszkodni kíván a negyven éves szabályrendelet szövegéhez, addig ujfelhártói idegen zsidóknak, minők *Békés* (azelőtt?) Gyula és bizonyos *Deutsch* nevű egyén, méltányosság és jog ellenére többszáz állattal számára akar a Hortobágyon legeltetési engedélyt adni. Ilyen nyíltan *összefogni azonban az izraelitákkal a magyar gazdapolgárokkal szemben talán még a mai városi rezsimnek sem lehet.*

Előadás a gazdák tájékoztatására

Az érdekeiben rendkívül veszélyeztetett gazdák közönség tájékoztatására a *Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, a Gazdasági Egyesület és Földbirtokok Egyesületének* bevonásával állásfoglalás céljából a hortobágyi legeltetés kérdéséről dr. Szekeres Endre gazdasági akadémiai tanár vasárnap délelőtt 11 órakor a *Gazdakörben* előadást tart.

— **Újabb indemnitist kapott a város április harmadikánál.** Debrecen város közgyűlése elfogadta a városi tanácsnak azt a kérését, hogy az indemnitást április 30-áig hosszabbítsa meg, mert a költségvetés elkészítése technikai okokból kifolyólag még mindig lehetetlen volt.

— **A református Tanítóképző Intézet előadása.** A református tanítóképző-intézet és gyakorlóiskolája a husvétii szünetében Budapestre rendezendő tanulmányi kirándulás költségeinek fedezésére április 1 és 2-án d. u. 5 órakor az intézet dísztermében (Kossuth-utca 33) előadást rendez, amelynek gazdag műsorában bemutatásra kerül Jókai *Kedves atyófiak* c. regénye drámai formában és egy bájos tündérvjáték. Helyárak mindkét előadásra: I. rendű ülőhely 25 000 K, II. rendű ülőhely 20 000 K, III. rendű ülőhely 15 000 kor., állóhely 10 000 korona. Jegyek a délelőtti órákban az intézetben s előadás előtt a pénztárnál kaphatók.

— **A vagyonváltság buza ára.** A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltsága fejében fizetendő buza árat április 1-ére 525.000 koronában állapította meg.

— **Páratlan az érdeklődés** Ritter Anna zongoraművész nő szombat esti zenedai hangversenye iránt. Jegyek Springer könyvkereskedésében.

— **Megszavazta a közgyűlés a Hévnek a hozzájárulását a városi uszoda építési költségekhez.** Debrecen város törvényhatósági bizottságának hétfői közgyűlése rövid vita után, amelybe Márk Endre, Radó Rezső és Zelinger Ede szólaltak fel, elfogadta a tanácsnak azt az előterjesztését, hogy a nagyerdei uszoda költségeinek fedezésére a város a *Hév től* 30 ezer arany korona kölcsönt vegyen fel 8 százalékos kamattal.

— **Női, férfi, gyermek harisnyák** és keztük állandóan nagy választékban Bagi és Patriknél, Szent-Anna-utca 5.

— **Haldózás.** Mélységes fájdalommal tudjuk felejtethetetlen jó nőm, édes jó anyám, leányunk, menyem, testvérünk, sógornónk és kedves rokonunk **GALGÓCZY LAJOSNÉ Galgo Mariska** ifju életének 27-ik, boldog házasságának 4 ik évében, 5 napi kínos szenvedés után, folyó hó 29 én történt elhunytát. Kedves halottunk földi részeit folyó március hó 31-én, kedden délután 4 órakor fogjuk Gólya-utca 4. számú gyászházba, a Kossuth utcai templomban tartandó gyászmeze után, a Kossuth-utcai temetőbe végző nyugalomra helyezni. Debrecen, 1925 március hó 30-án. Áldás és keke poraira! Testvérei és sógorsága: Csige Róza, Sándor, Julia, Böske, Galgóczy Gyula és neje Kupás Eszter gyermekeivel. Galgóczy Sándor. Kis unokaiuga: Kovács Rózsika. Nagybátyjai és néneji, közeli és távoli rokonok nevében is. Bánatos férje: Galgóczy Lajos. Egyetlen kis árvája: Zoltán Lajos. Bánatos szülei: id. Csige Sándor és neje Erdélyi Juliska. Anyósa: Galgóczy Lajosné Dajka Erzsébet.

— **Megalakult a kereskedő ifjak „Levente” egyesülete.** Nagy fontosságú esemény zajlott le vasárnap délelőtt a *Debreceni Kereskedő Társulat* dísztermében, ekkor alakult meg ugyanis a Debreceni Kereskedő ifjak „Levente” egyesülete, mely magában foglalja a debreceni 12—21 éves kereskedő ifjuságot, az ifjusággal érző valamennyi főnököt s új irányt van hivatva teremteni a kereskedő ifjuság nevelésében, ezzel Debrecen közgazdasági életében. — Nagy József javaslatára az alakuló közgyűlés egyhangulag *Somassy László* kormánytanácsost választotta meg a „Levente” egyesület elnökévé. Alelnökké *Kovács Gyulát*, ellenőrré *Nagy Józsefet*, jegyzővé *Batári Imrét*, könyvtárossá *Kardos Józsefet* választották meg egyhangulag. — A választmány megalapítása után az alakuló közgyűlés lelkes hangulatban oszlott szét, abban a tudatban, Debrecenben ismét egy új, hatalmas erőt képviselő szervezet kezdte meg munkáját.

— **Kérélem a jószívű emberakhoz.** *Kubinyi Margit*, aki gyermek-kora óta béna és most egy szerencsés operáció folytán visszanyerte járó képességét, arra kéri a jószívű embereket, hogy nemes lelkű adományokkal tegyék lehetővé, hogy járógépet szerezhessen magának miután járni másként nem tud, arra pedig szűkös családi viszonyai miatt pénze nincs, hogy saját erejéből szerezze be a járógépet. Adományokat elfogad és hirtapilag nyugtáz a *Hajdúföld* kiadóhivatala.

— **Elfogott szentoltvájak.** A debreceni rendőrség a múlt nap egy többtagú szentoltvájbándát vett őrizetbe. A szervezett bűnszövetkezet tagjai a fűtőházzal szemben levő vasuti szénraktárból nagymennyiségű, többszáz mázsa szent loptak össze apránként. A banda feje *Gerdm Miklós* napszámos, szomszédja *Gubancsik József*, tagjai *Dedk Imre, Bihari Imre, Csihal Lajosné, Debreceni Mihály*. A tolvajok már karácsony óta dézsmálják a szentet és néha naponként háromszor is fordultak, ki gyalogosan, ki kocsi-val. Tudott a lopásról az egyik éjjeli őr, *Kira Illés*, aki mint a *Hajdúföld* jelentette volt, szombaton délben öngyilkos lett, felakasztotta magát. A tolvajok ellen megindult a büntető eljárás.

— **Tűkörnyártás,** tüvegcsiszolás kirakatok tükrözése Sipkovits, Sziv-utca 14—15. Telefon 356.

F I G Y E L E M !

Leszállított árak!

Likőr, Cognac, Pálinka,
Pezsgő, Bor és Csemege-
szükségletét a legolcsób-
ban beszerezheti a

HANGYÁBAN

Főizlet Rózsa-utca.

Leszállított árak!

SZÍNHÁZ

Műsor:

Kedden: Tüzek. Csak felnőtteknek.
Szerdán: A waterlooi csata.

Színházak és mozgószínházak közleménye

Csokonai-színház
Tisztviselő-estben ma, kedden „Tüzek”, Hans Müller szenzációs színdarabja, Halasi Mariskával a fő női szerepben.

„A waterlooi csata”, Lengyel Menyhért a Taifun, Antonia stb. szerzőjének világaláger komédiája szerdán kerül bemutatásra. Különböző érdekesség a darab II. felvonásának mozgófelvétele, amikor a csatát veszi fel az operateur.

Halasi Mariska, Gyulai Gizi, László, Rólkó, Thuróczy, Rajz, Hortobágyi, Sötét játszik a főszerepeket a waterlooi csata szerdai premierjén.

Apollo-mozgó

Jókai örökbecsű műve: „Névtelen vár”, a legjobb magyar művészekkel.

Vigaszínház mozgó

Harry Liedtke legnagyobb szerepében „Orient”, két rész egy előadásban. Keleti remekmű.

Jönnek: Páva hercegnő, A nagy fehér ut, Halálkapitány.

Jón a Tizparancsolat!

Meteor-mozgóban

Szerdán és csütörtökön „Quo vadis?” Mindkét rész egyszerre! Előadások 4, 7, 9 órák. Jegy-elvétel.

TESTEDZÉS

Irreális mérkőzések a szélviharban

(A Hajdúföld tudósítójától.) A vasárnapi bajnoki labdarugó mérkőzések nagy szélviharban, teljesen irreális körülmények között folytak le. A DKASE hétről hétre javuló csapata megérdemelt győzelmet aratott a tartalékos vezető NyTVE felett, amelyet a szélvihar teljesen megzavart és mélyen formáján alul szerepelt. A DVSC a letört DTE felett meglehetősen könnyű győzelmet aratott. Az NyKISE a BUSE legyőzésével biztosította magának a második helyet. Eredmények:

DKASE—NyTVE 4:0, félidő 4:0. A DKASE a szerencsés sorolással, széllel a hátában játszik és így éri el góljait Kerecsi, Friedl, P. hr (2) révén. A második félidőben a NyTVE elkészült erejével és a DKASE igen jó taktikai érzékkel, szépen védekezik és így a NyTVE már a szél segítségével sem tud szépíteni az eredményen. A DKASE, de a mérző legjobb embere Pahr, aki finom technikával, ötletesen, hasznosan játszott. Szépen védett Neumann, jól játszott hosszú időn után Friedl is. Szántó a fővárosi bíróska jellemző gyengeséggel bíraskodott.

DVSC—DTE 2:0, félidő 2:0. A DVSC klasszissal volt jobb a DTE-nél, amely pedig egyénenként jóképességű erőkből áll. Góllövők Polanetzky I. és Polanetzky II. Mindkettő mesteri akcióból eredt. A DTE egy gólját a bíró nem ítélte meg. A DVSC javára indokolatlanul megítélte 11-es büntetőrugást T-pfer, aki

máskülönbben is szépen védett, lábbal kivédte. A szélvihar is erősen befolyásolta a játékot. Egyénenként Fejér, Farkas, Kiss, Vampatics, Szolárszky tündek ki. Egner teljesen gyengén bíraskodott.

NyKISE—BUSE 4:0, félidő 2:0. Az NyKISE könnyen éri el góljait unalmas játék után.

A másodosztályban a Törökszentmiklósi MOVE helyi riválisát, a TTE-t megérdemelten legyőzte 3:0, a KSE a Ny. Postást 5:0 arányban.

Fővárosi eredmények. Az FTC lelkes játék után sikerült revánst vett a cseh Szlaván és 1:0 arányban legyőzte. Az UTE az MTK-t győzte le 1:0, a BTC az NSC-t 1:0, a Törökvs a Zuglót 1:0, a Vasas 4:2 arányban a BEAC-ot, a III. ker. a KAC-ot 3:0 arányban.

A másodosztályban a Husiparosok megugrott a vezetők közül a 33 FC felett aratott 1:0 arányú győzelmével. UTSE—Postás 4:2, KTE—MAC 2:0, TTC—KAOE 1:0, ETC—Ékszerész 2:2, BAK—Föv. TK 3:0.

Mezei futóverseny. A vasárnapi mezei futóverseny a DEAC-akták nagy győzelmével végződött. Szenior versenyben (táv. 8 kilométer) I. DEAC, egyénileg Gyulay DEAC, 2. Barcsy DEAC, 3. Vizely DEAC. 4. Vágó DEAC. Ifjúsági csapat: 1. DEAC, 2. NyTVE egyénileg: 1. Gottenhuber DEAC, 2. Varga DEAC, 3. Kovács DEAC.

A MASA közgyűlése. Élénk érdeklődés mellett tartotta meg vasárnap délelőtt 11 órakor a város háza tanácstermében a Magyar Athletikai Szövetség keleti kerületévi rendes közgyűlését, ahol az előadó Vizely Kálmán tartalmas jelentése és a pénztárosi jelentés tudomásu vétele után a következő tisztikart választották meg: elnök Zöld József tanácsnok, alelnök dr. Petheő János egyetemi tanársegéd, előadó Vizely Kálmán, pénztáros dr. Kupinszky Sándor, számvizsgáló Kulcsár Kálmán. Az intéző bizottság tagjai: Hadházy Dezső, Erdély János akadémiái tanár, Vary Sándor, Sennyei Oláh István, Szendrődy Pál postatitkár, dr. Majerszky Jenő, Beczner József őrnagy, Tóth Ferenc, Németh Gyula (Szolnok) és dr. Sajó László; póttagok: Somorjay László, keresztessy László, dr. Rólich Lajos egyetemi tanársegéd, vitéz Bánsághy György és ifj. Mihálovits Jenő.

A kerület fellebbezési tanácsa püntenek este ülést tart, amelyn a DEAC és a DVSC nek a DKASE elleni óvását tárgyalják. Az ülés 6 órák kezdődik.

Koosvár lemondta a husvétii vendégszerelését, mivel az oláh kormány nehézségeket gördít a debreceni ut elé. A kerület így husvétii program nélkül marad.

A Hangya-tisztviselők tör- és kardvívó versenye. Budapestről jelentik: A Hangya-tisztviselők sportegyesülete március 24., 25., 29-én tör- és kardvívó versenyt rendezett. A kardverseny első díjazottját Gebhardt Béla, a második díjazottját Gebhardt István, a női törvívó verseny díjazottját Ivanek Emilia nyerte meg.

IRÓGÉPEKET, varrógépeket és műszeres munkákat legolcsóbban feltelességgel vállal **Mechanikai Műhely,** Csapó-uca 19, az udvarban

NŐI KALAPOKAT

ÖT NAP ALATT ALAKIT A „TURUL” PIAC-U. 32

Csapó-uca 37. **Róth Imre** Burgundia sarok

▼▼▼▼▼ divatáruház ▼▼▼▼▼

ismét megkezdte férfi és női szövet, fehéromű, vászon, sephír, kanavász, liberty, karton, női, férfi és gyermekharisnyák és rövidárak

mélyen leszállított árban árusítását.

Értéktőzsdei árfolyamok (ezresekben)

Bankok:	Transzdan. —	Gép és vas 1375	Győri bőr 94	Polg. Sör
Angol-Magy. 32.5	Bányák és téglagy. —	Magyar acél 150	Hangyaipar 19.	Crausa 46.5
Atlentice 23	Bauxittrószat 425	Belga fém 100	Kábel 382	Pannónia 13
Bosny. agrár 58	Beocsini —	Mérleg 10.85	Királyautó 0.8	Pamcsi s. 140
Földhitel 154	Borsódi 67	Motorgyár 25.	Óstarmelő 191	Szálloda, Gy. fűrés 1
Hazai 108	Lőrinczi 35.	Ólom 15.	Gummi 283	Magyar. gy. fűrés 1
Hermes 15.9	Csepregi —	Chandvir 150	Német m. 79	Koyzi 175
Hungária —	Cement 78	Vegyipar 14.5	Vasut for. 191	Agasztanak 16.25
Agrár 50	Szászvári 264	Vagongyár 44.	Intarxim 15.	Schwartz 87
HSLavon. 72	Kobó 303	Palágyi 4.5	Star 55	Ukkacs 10
Liyod B. 3.7	István 12.	Rex —	Telefon 144	Falpar 1
Magyarhitel 401	Drasche 110	Rima 137	Ural cipő 8	Mercuria 1
Ingatlan 190	Magasit 1600	Roessemann 40	Unio színház 24	Szerző 12.
Cseh 16.25	M. aszfalt 68.	Rotmüller 3.5	Ural cipő 8	Dharaszi 1
Forgalmi 88	A. Kősz. 3180	Schlich 42.5	Zugyapó 6	gy. fa 4.
Jelz. 41.	Kerámiai —	Schuller 35.	Turul Ten —	Poniergyár 10.5
Ker. Hitel 20	Móri szék: 17	Teudorf 55.	Cukorgyárak	Huttman 510
Leszámitoló 64	Nagybát. 74	Vulka 43.	Délcukor 501	Izazi 62
Amerik. b. 0.7	Salgó 537	Wörner 9.	Hoi Jót 775	Honifa 2
Német 24	Sajókondai —	Textilipar 4.	Cukoripar 2160	Körösb 5
Olasz 20	Ujjai 140	Gyapipar 33.5	Mezőgazd 273	Kronberger 7.3
Közp. Jelz. 11	Unio 15	Szövekökötő —	Mezőhegy. 113	Lignum T. 17.
Városi 4.	Urikányi 985	Goldberger 108.	Szammer 1870	Hitelfa —
Merkur 7.	Nyomdák	Győri textil 22.5	Etelmlázer	Magy.-Am. 7
Nemz. bank 24.5	Athenzeum 74.75	Juts 170.	Cinver —	Erdő —
Osztr. Hitel 149.	Fővárosi 8.	Kartoa 69.5	Fiumei —	M. Loyd —
Keresk. 1067	Franklin 66	Kendur 40	Ezaktus —	Malomszky 8.
Wiener B 101	Globus 27.	Pamat 194	Halkerek. 20.5	Nemzeti 410
Takarékpénztárak	Kunosi 5.5	Szegei 43.	Szalómi 18.	Liohtig 1.
B. vároosi 29	Pallas 151	Unio textil 5.	Jocsa 13.	Ófa új 461
Lipótvárosi 5.5	Révai 44	Vegyipar	Püspöki 20.	Rézabánya 47
Egyes. fővár. 60	Rigler 65	Chinoi 5.8	Tokaji 34	Szlavonia 63
Magy. Ált. 118	Stefanem 3.	Dania 72	Villányi 40	Ének —
Moktár 175	Ujságüzem 4.7	Diana 16.	Gáz és villamos.	Nasici 1740
Pesti hazai 257.5	Vas és gégyárak	Spodiam 100	Alt. Gázizzó 10.	Viktoria 1.4
Köbányai 12	Bródi vagon 116	Flóra 46	Alt. Légsz. —	Zabolai 14
Biztosítók	Koburg —	Hung. műtr. 107	Uzó 899	Zentai 14.5
I. Magy. 6700	Corvin gép 2.	Keleti —	Iust izzó —	Erdőbirt. —
Foncière 122	Csáky 7.	Klein és Fia 2.8	Auer —	Közeledési váll. —
M. francia —	Gégyár 180	Klotild 25	Püöbus 80	Adria 1010
Jég —	Fabian 56	Szikra 32.5	Vasm. vill. 110	Atlantica 21
Pannonia —	Fegyver 620	Török 37.	Lámpa 107	Közuti —
Pátia —	Fémkeresk. 17.	Wander 30	Olajművek	Város 56
Malmok	Frankl 80	Szenkőneg —	Marosi petr. 81	Bur 154
Back 50	Ganz-D. 2515	Labor —	Oajipar 69	Déli vasut 55
B. miskolci 192	Ganz vill. 1155	Külföldiek	Sőr és szeszipar	Meifer 173
Concordia 42.75	Kistarcjai 46.5	Bárdi 12.	Baróti 0.5	Levante 164
Békéscsabai —	Győrfly 80.	Boni 54	Resz.-sör 351	M. skolci 112.
Első Bpest 139.5	Hoffher 93	Brass i 290	Temesi sör —	Nova 788
Törökszntm. 31	Kaszab 23.5	Corvin film 3	Fővárosi sör 30	Allamvasut 400
Gizella 74	Kissling 4.5	Dorogi 16.5	Gschwinet 207	Trósz 163
Hungária 116.	Kühne 26.	Dunántuli 54	Győri szesz —	
Királymalm 23.5	Láng 84	Papiripar 23	Keglevich —	
Viktória 308.	Lipták 20	Felten 1035	Királysör 60	

A világhírű „CORMICK” petroleum traktorok eredeti „Cormick” háromvasu ekeivel
felülmulthatatlanok!
Kizárólagos képviselő: **Rahner Sándor**-nál Debrecen, Piac-uca 43.
Telefon 962.

Megkezdődött a nagy tavaszi vásár az ARANY BIKA DIVATÁRUHÁZBAN
BIKA ÉPÜLET PIAC-U.
tavaszi ujdonságaink
legújabb covercoat, ripisz, eolin, kosztümkelmék, kockás divatalkelmék, eponge gyapja delinek
megérkeztek!
Üzletünkben megtalálja a legújabbat, legszebbet — legolcsóbban! — Mosó delinek és voalok 18000 koronától, prima cartonok 17000 koronától, zefirekben, vásznakban, mindenféle mosáruknban nagyválaszték. — Tisztviselőknak áronged mény.

Tüzifa
Hasáb házhoz szállítva 40000 K
Aprítva házhoz szállítva 48000 K
Ia porosz szén
telepen átvéve 92000 K métermázsánként a
KÖZTISZTVISELŐK ÜZLETEIBEN

Hirdessen a „Hajdúföldben”

A TÖZSDE

Magyar korona 0.0072.
Zürichi zárlat
 Newyork 518¹/₂, London 2477, Milánó 2120, Páris 2728, Brüsszel 2653, Prága 4587¹/₂, Budapest 0,0072, Belgrád 832¹/₂, Bukarest 242¹/₂, Hollandia 206¹/₂, Varsó 300, Berlin 123¹/₂, Bécs 78.10, Szófia 877¹/₂.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról
 Dollár 71990-72620, angol font 345000-347000, hollandi forint 28472-28748, francia frank 3816-3840, svájci frank 13826-13969, cseh korona 2125-2145, lei 340-342, líra 2969-2977, dinár 1157-1150, osztrák korona 10135-10215 fillér, Napoleon arany - pénz.

Terményfőzsde zárlati
 A mai terményfőzsdén az irányzat üzlet nélkül tartott volt. A zab kivételével, amely 5000 koronával olcsóbbodott az összes árak változatlanok maradtak. Buzában egy kötést sem jelentettek. Egyéb cikkekben is egy két tétel cserélt gazdát.
 Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 515-517¹/₂, egyéb 512¹/₂-515, 77 kilós tiszavidéki 525-527¹/₂, egyéb 522¹/₂-535, 78 kilós tiszavidéki buza 525-527¹/₂, egyéb 522¹/₂-525, rozs 465-570, takarmány árpa 340-350, sör-árpa 450-470, köles 240-260, zab 390-400, fengeri 245-250, korpa 230-232.

Ferencvárosi sertésvásár
 Felhajtás 6100. Árak: könnyű 15-16⁵/₈, közép 18⁶/₈-19, nehéz 19-19⁷/₈. Irányzat igen lanya.

BAKSÖR
 csapolását a
GAMBRINUS
 már megkezdte!

SZABÓ JÁNOS

URI SZABÓSÁGÁBA
 PÜSPÖKI PALOTA

megérkeztek a tavaszi finom szövafek. 1 zakóöltöny finom gyapjuszövövből már 1,750.000 koronától, finom kamgarn szövövből már 1,850.000 K-tól készült méret után a legújabb divat szerint.

Nagy István lakatosnál Széchenyi-ucca 6.
 Kész porcellánal kirakott, valamint egy és kétsütős, vízűstös
TÜZHELYEK
 legolcsóbban készen kaphatók.

TERAZZO BETON

CEMENTES MOZAIKLAP
BURKOLATOK

és mindenemti munkák készítését legjutányosabban vállalja

Lukács Vilmos és Testvére
 Debrecen, Hatvan-ucca 7 Telefon 308

M. Nagy Mihály

kalaposmester

Női és férfi kalapok nagy raktára
 Csapó-u. 17. (Szinházi átjáró)

Átalakítások pontosan eszközöltenek. Telefon 10-38.
 Új női kalapok 60.000 koronától.

Ha valutát akar

biztosítani, forduljon bizalommal a

Középeurópai Biztosító-
 hoz. Debreceni vezérképviseletőség Boross József vezértitkár, József kir. herceg-ucca 4. szám. Telefon 7-15.

POLOSKÁT

SVÁBBOGARAT, TÜCSKÖR, HANGVÁT

24 órán belül minden kiírhatja a szabadalmazott féregirtóval. - Olcsó árban kapható:
STERN festéküzletében PIAC- UCCA 10
 Garantiált minőségű patkányirtóból állandóan nagy raktár. - Üzlet az Arany Bikkával szemben

Ujjonnan érkezett tavaszi divatlapok után **legelegánsabb kosztümöket, uccai és estélyi ruhákat** legolcsóbban készít
ÖZV. HODOSI ANTALNÉ
 Kovács Erzsébet angol és francia női divatterme PÉTERFIA U. 11.

Husvételi ünnepekre

kedvezményes áron mindenki a **Máv. Fogyasztási Szövetkezetben** vásárolhat!!!
MÉLIUSZ-TÉR 3.

1 ltr. finom rum	35000
1 ltr. finom rum	44000
1 ltr. fehér peccsenyebor	18500
1 ltr. fehér asztali	14000
7/10 ltr. Badacsonyi bor	17500
1 ltr. vörös bor	19000

Likör és rum készítéshez legmagasabb fokú garantált tiszta szesz literje 77000 korona. Mindenféle fűszerek a legolcsóbb árban. Megrendeléseket pontosan házhoz szállítjuk.

APRÓHIRDETÉSEK

Öt lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczen Független Újság, Egyelértés, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Csáthy Ferenc Rt. (Piac-ucca 8), vagy a Hegedűs és Sandor R. T. (Piac-ucca 34), vagy az Aczél Henrik (Piac-ucca 24) könyvesboltjának pénztáránál. - Alkalmi apróhirdetés 10 szöveg 8000 korona, minden további szó 800 korona. - Vastagbetűszó és levelezés 1600 K.

Levelezés

Diplomás uri fiu keresi csinos nő érdeknélküli ismeretségét, Leveleket Egyelértéshez „Szórakozás” jellegre kérek. 4565

Lakás

Elcserélem egy szoba-konyha spejzből álló lakásomat hasonlóért a nagy állomás közelében. Cim a kiadóban. 3767

Egyszerű butorozott szobát, esetleg butor nélkül keres szentannai részen özevgy uri asszony. Cim a Hajdúföld kiadóhivatalában. 4079

Kiadó orvosi rendelőnek is alkalmas két szoba, egyik butorozva. Értekezni József kir. herceg-ucca 35., I. emelet, Özv. dr Katpna Józsefné. 4366

Kettő főuccai butorozott csinos uccai szoba konyhahasználattal kiadó. Cim Hajdu földnél 555

Különbefáratu butorozott uccai szoba elcséjéti kiadó, József kir. herceg-ucca 34. 538

Csinosan butorozott szoba uri ember részére április 1-re kiadó. Homok-ucca 180 551

Butorozott szoba külön lépcsőfeljáratu, előszobával, clozetel, villanyvilágítással és vízvezetékekkel kiadó Bethlen ucca 67. 4395

Két szoba, előszoba moderu lakást átvennek, lehetőleg központba lelépéssel, Szmnyi ut 28. 4543

Elcserélném villanyvilágításos nagy szoba konyhás lakásomat belvárosi hasonlóval, ahol háztulajdonos nem kér lelépést, Péceli ucca 4. szám., 2. ajtó. 4574

Két szoba konyhás lakás kiadó, Honthy-ucca 24. D. Nyilas-telep. 4572

Egy szoba, konyha és más mellékhelyiségek kiadó, aki ötven mázsa buza értéket adná kevés kamatra kölcsön. Bővebb felvilágosítás Kuruc-ucca 9. sz., a lakás ott helyben. 4576

Veres uccai egy szoba, konyha és spejzből álló lakásomat elcserélem hasonlóval Simonffy, Széchenyi-ucca környékén levővel. Nagy műszerész, Simonffy 24. 4578

Egy udvarra nyíló szoba elcserélendő szoba, konyhával, esetleg ráfizetek Homok 61. 4567

Butorozott szoba kiadó, Ajtó-ucca 26, 4568

Lakást esetleg teljes ellátást is adok Hajnal-ucca 27. 4589

4 szobás, fürdőszobás földszinti magános lakásom Péterfia elején elcserélem 4 vagy 2 szobás belvárosi modern lakással, lehet emeleti is. Bőszörményi iroda, Piac 47, délután 4-6-ig. 4528

Butorozott szoba két ágyval kiadó. Varga-ucca 6 szám, 4 ajtó 4540

Két szoba, konyha, előszoba átadó Cim a kiadóban 4543

Utcai erkélyes butorozott szoba főhelyen irodának is alkalmas kiadó Cim a kiadóban 4548

Két ágyas butorozott szoba kiadó, Szent Anna 41 4545

Különbefáratu butorozott szoba kiadó. - Miklós-ucca 41, szám, II. léposó az udvarban. 569

Butorozott szoba különbejáratu, villanyvilágítással intelligens urnak kiadó. - Burgondia 6. 567

Homokkert, Bujdosó-ucca 34, szám alatt különálló kétszobás lakás lelépéssel kiadó. Jelentkezni délben két óráig. 566

Butorozott szoba esetleg konyhával kiadó. Szappanos-ucca 7.

Ajánlat

Postai fadóboxok kaphatók különböző nagyságban. Könyvnyomda, Piac 59.

Özv. tanárnő kitünő kosztot adna azon magános urnak vagy urnónek, aki központon lévő lakásából 2 modern szobát, konyhát részére átadna.

Fizetésektelen egyének bákés kiegyeztetést intézi Nagy Lajos ügynöksége, Veres ucca 9.

Bérszántást olesón vállalok tetszés szerinti mélységben. Cim a kiadóban.

Téglát legelőnyösebben Hortobágy Téglagyár Rt.-nál lehet. Szentanna 11. 4268

Hét hold föld, a Diószegi-uton, dinyének kiadó. Cim Bethlen-u. 49. 526

Nyaraló Bocskay-kertben teljesen berendezve kiadó. Paál Gusztávné, Király-ucca 5. 545

Magvak - 1000 kor. adagonként - garantált jók Paczeltnél. Vetőborsó 1 kg. 20 000 K. 4374

Ujlétai sajáttermésű ó és új bor - nagyobb-részt rialing - kisebb hordótételekben. is kapható Tóby József termelőnél, Széchenyi-u. 45. 523

Minden takarékos asszony ezt vegye, Kávéjába ezt tegye!

Válogatott cikóriából készült!

Minden doboz sarkában, pörkölt szemeskávé van!

Kiadó egy vendéglő 3 szobás beköltözhető lakással, Cim a kiadóban. 4343

Fajhazok, saját termés, az ünnepekre le-szállított áron liter és nagy tételeiben. — Arany János-ucca 30 553

Nagy műhely, esetleg lakásnak, továbbá sőtét pincék kiadók. Márton ügyvéd, Piac-ucca 44 525

3-4 nyaraló vendéget Erdély legszebb vidéken elfogad intelligens uri család. Cim a kiadóban 4376

Bor saját termelés, az ismert minőségű bakaras, literenként kapható csak 16 ezer koronáért vasárnaponként. Poroszlai-ut 53. 4399

Nyíló virágok kaphatók Fűvészkert-u. 4. 4399

Egy fiatalra alkalmas anyasertést elcsé-rek kettő ártány malacért. Két him, gyönyörű házinyul eladó, Méliusz-tér 10. 4400

Gyümölcsfák, garantált kajszin, alma, körte, meggy, csereznye, szilva, birs ismét megérkeztek, Szabó kertésznél, Fűvészkert-ucca 4. 4401

Forrasztások legfinomabb Orientál anyagból legolcsóbban, legjobb kivitel-ben Lőrincné, Szoboszlai-ut 11/b, javít-ások, tisztítások vállalatnak 4396

Megbíráható jobb leány orvos mellé vagy gyermekekhez ajánljuk. Cimet az Egyet-értés kiadóba 4398

Zongorázni tanítók akadémiai módszer szerint, ugyszintén magyar nótát és a leg újabb táncdarabokat. Csapó-u. 34., első ajtó. 4550

Varróvalót, fehérműt és tarkát olcsón vállalok. Bocskay-tér 2, Fischerné. 4551

Kiadó egy nagy raklári helyiség feltétele-sen nov. hó 1-ig, Szappanos-ucca 19. 4566

Állami répmag, létkő, kötél és vasárú legolcsóbban beszerezhető: Hitelszövet-kezet, Csapó-ucca 28, 4575

Diplomás budapesti színész néhány növen-dket vállal, kiket Országos színész-egyesületnél vizsgáztat. Cim a kiadóban 4589

Veteménykert felesben kiadó. Vénkert Libakert-ucca 14. 4573

50 holdas tanya Biharok Hajdusámson hatá-rában haszonbérbe adó. Bővebbet Deák Ferenc-ucca 6. ügyvédi irodában. 4555

Konstol, lakást adok jutányos árban. Kigyó-ucca 49., 5. ajtó. 4577

Fogászati technikai berendezés, ugyanott egy butorozott szoba kiadó, Cim a ki-adóban, 4590

Saját termésű bor literenként 15-18. édes rizling 20 ezer K. Korosmárosoknak 18 ezer koronába számítva, Rakóczi-ucca 12. Czilli Mihály. 4591

Cipészek, csizmadák! Bőr- és cipészke-letek legolcsóbban beszerezhetők Nesch Jenő bűzületében, Csapó ucca 98. 4538

Kereslet

Két három millió kölcsönt keresek. Cim Árpád-téri trafikban. 4328

Ötmet bármily mennyiségben vesz könyv-nyomda Piac 59.

Gépiakasztannaló felvétetik Arany János u. 37. Ehrenreich Sámuel, 3706

Gyermekszertő házvezetőt keresek. — Kossuth-u. 45. Keresztépület. 4367

Szabad majorost keresek május elsejére, varostól fél órányira fekvő tanyára, hol két szoba konyhás lakás van. Értekezni lehet Debrecen—Kondoroson öv. Ba-logh Zsigmondnál. 541

Óvadékképes 47 éves nyugdíjazott jegyző megfelfő állást keres. Cim a kiadóban. 539

Borbély forgószékét keresek megvételre. Kis Lajos vendéglő, Habina, Csapó-ucca 100 4302

Kereslek 2-3 szobás, lehetőleg modern lakás. telépéssel. Cim a kiadóban 4403

Kisebb családi ház, beköltözhető lakással megvételre kerestetik. Cim a kiadóban, 44:4

Tennisrakettet kevésbé használtat meg-vételre keresek, Egyetértés kiadó hiva-tala 4405

Úgyes kézilány és tanulóleány felvétetik Schwarcz Zseni női divattermében, Peterfia-ucca 11, keresztépület 4455

Vasak 30-50 darab sovány pulykát Ár-ajánlatot sürgősen kérek. Molnár József szőlőbirtokos, Bocskay kert, 4546

Tanítónőt keresek délutáni órára lakás és ellátásért. Peterfia 48, uccai emelet. 4515

Legyzesdő lányok a sétány-parkhoz je'ent-kezzenek: Hirdetési vállalatnál, József kir. herceg ucca 3. (Bika épület.) 4512

Kisasszony német vagy magyar felvétetik Peterfia 31 sz., keresztépület. 4669

Bocsértékig megterhelt kisebb lakházat vennék. Ajánlatok Egyetértés kiadó-jába „Beköltözhető” jellegre. 4580

Egy jobb nő felvétetik uri családhoz egy caecsemő és egy 8 éves gyermekhez. Jelentkezni József kir. herceg-ucca 32 szám alatt 4581

Önállóan dolgozó varróleányt és tanuló-leányt felveszek nőiruha szalonba Gei-gerné. Széchenyi-ucca 23 4582

Szakértő dinnyés és szőlőműnkás lakással ke. estetik. Sziv ucca 18. 4534

Egy tanuló leány felvétetik fizetéssel cipő-felszerkesztőnél. Ókrós, Csapó ucca 13. 4535

Önálló munkásnőket felveszek. Szoboszlai nőidivatterme, Peterfia-ucca 15. 4525

Gyermektelen házaspár egy szobás lakást keres, havi 110 ezert fizet Szepességi 13, Somjai 4552

Földi oper palánta hazai nagyszemű eladó. Méliusz-tér 13. 4518

Bor, 10 hektó, olcsón eladó. Méliusz-tér 13. 4519

Eladó haszonfa, itatóvályunak is alkalmas különféle méretű száraz gömb fenyőfák. Kinizsy-u. 33. 4541

Motori erőképpár 2 üléses modern oldalkoosi-val eladó. Vigkedvő Mihály-u. 10. 4513

Kisszeponen egy fél hold föld buzával be-vetve jutányosan eladó. Bundi-ucca 7. szám. 4526

Frommer pisztoly 765-ös 700.000 koroná-ért eladó. Bundi-u. 7 4527

Egy nagy Singer varrógép eladó egy mil-lió koronáért. Késes-u. 24. 4544

Egy karikahajós varrógép olcsón eladó. Cim Dobó u. 10. 4516

Jókarban levő többféle használt butor és női felöltő eladó. Teleki-u. 67. 4567

Öt hektó kerti bor eladó. Nyil-ucca 118. szám. 4539

Tavaszi ujdonságok megérkeztek III

Okosan teszi, ha ünnepre ruhaszükséglétét már most megrendeli,
Egy öltöny mérték után — — — — 1,000,000 korona
Egy öltöny vagy kosztüm munkadíj — — — — 500,000 korona

T E G D E S J Á N O S, P É T E R F I A 4 2 .

Gyermektelen házaspár egy szobás lakást keres, havi 150 ezert fizet, Bethlen 17 4453

Budapestre keres hivatalnok család me-z-bizható idősebb gyermekszertő nőt egy éves gyermeke mellé és egyéb házidoi-gokra, Hecskó, Hatvan 41 4654

Felvétetik egy egy feltétlen megbízható mindenek főtőző és egy szárazdada 2 gyermekmellé vidékre. Jelentkezni lehet Fűvészkert-ucca 20. 2-4-ig, 4530

Eladás

As István-ut 26. és 28. szám alatti 3400 négyszögöl gyümölcsösökert részletekben is eladó. Széchenyi-ut (kert) 21. 252

Óndódon, Veréb-dűllőben, a 7. km-nél el-dő 3-4 hold föld. Értekezni Batthyá-nyi 17. Ügyvédi iroda. 214

Federus új kocskik eladók. Nagy Gyula kocsigyártó, Erzsébet-ucca 17. 4318

Tompa Mihály-u. 10. számú ház eladó. Értekezhetni ugyanott. 4529

Eladó a sámsoni uti sorompónál, Király Ferenc-ucca 51. sz. új lakóház, szerlés-és baromfitartásra berendezve, 600 négy-szögöl kintű termő szőlővel. Megvehető fele az az 300 négyszögöl ház nélkül is, vagy esetleg azonnal kiadó. Érte-kezni ugyanott és hadházi uti faraktár-ban 25. sz. 4517

Eladó Eötvös 59. számú modern osaládi ház, az egész beköltözhető. 4588

Nyári legeltetésre 40-50 db juhott elvállalok. Molnár Sándor, Dobó-ucca 22. szám 4571

Bármivel ki lehet fizetni. Ház fűszerüzlet-tel, pékséggel ötvenmillióért eladó. Vá-rosi téglavető 167. 4549

Eladó 180 millióért a Perces-ucca 7. sz. négyszobás beköltözhető osaládi ház. 4583

Eladó 90 millióért a Maróthy György-u. 18. sz. kétszobás beköltözhető osaládi ház. 4584

Tavaszi felöltők és öltönyök

óriási választékban kaphatók

Grünfeld Adolf és Társa

férfiiruha áruházában oooooo Kistemplom mellett.

Tíz hold prima fekete föld rendkívül jutá-nyosan eladó. Szentanna ucca 11. szám. Iroda. 4262

Ház, po'gári, gazdálkodónak alkalmas nagy telkű. Árpád-térnél, most olcsón, ked-vező fizetési feltételekkel megkapható. Cim Belgrádi, Csapó-u. 101. 4308

Eladó 200 négyszögöl házhely körül ke-ritve Kializsi-uccán. Értekezni Juhász Sándor vendéglősnél, Csillag-u. 21. 4319

Eladó Köntöskert, Szabolcs-ucca 26. szám alatti szőlőskert. Megtekinthetés után értekezhetni dr. Borbély Miklós ügyvéd-nél, Sas ucca 3. 4371

Eladó 3 lőerejű benzinnmotor. Hadházi ut 16. szám. (Árpád-téri paplak mellett) 550

Réz gyermekágy, csillár, képek női író-asztal, gázrező, összcukhatós vaságy, edények, 44-es férfi cipő, ágyterítők, mo-óteknő eladók. Hungaria cukorka-üzlet, Piac ucca 55. 534

Eladó egy családi ház, lakó nincs, 2 szoba, előszoba, konyha. Csillag-ucca 74 4531

Eladó Martintinkán 2 nyilas sz'16 24" kü-különféle nemes gyümölcsfával Érte-kezni Martinka 17 szám vagy Katz-te-lep 17 szám

Fajtiszta fehér Orpington kakas és pli-muin kakas olcsón eladó Vigkedvő Mi-hály ucca 5 4533

Eladó Vigkedvő Mihály-ucca 44. számú ház és az Ujföldön 2 hold 940 négy szögöl föld. Értekezni ugyanottan, 4408

Kerekpármotor kerekpár nélkül is eladó, Vasónóde, Szoboszlói-ut, 4456

Vályog nagyobb mennyiség eladó, Vas-ónóde, Szoboszlói-ut, 4457

Tarcalon (Zemplén m.) egy lakóház: 3 szoba, konyha, kamara, 20 drb. á lastra istálló, emeletes magtár, 2 pinceház, nagy udvar. 2 m, hold kert, nagy csür-rel eladó. Ugyanott 5 hold öltványzóföld eladó, Bovebbet Csemete-ucca 12, 559

170 millióért uri ház, négy szép szobával eladó. Csillag 56. 4585

Federes talyiga, új, eladó olcsón. Ra-kovszky-ucca 8. 4592

Eladó Csapó ucca 72. sz. ház beköltözhető lakással és üzlethelyiséggel. 4586

Nagy gázrező, vaságy, réz gyermekágy, 44 es férfi cipő, női irásztal, szövő-szék, moóteknő, edények, ágyterítők, képek eladók Cukorkaüzletben, Piac u. 55. 568

Eladó Möricz-ucca 26 sz. ház, háro vszo-bás lakással. Azonnal beköltözhető. 4560

Üzemképes állapotban levő Hoffher-Schranz 12 éves, 6 loerés huzatos cséplőgarni-tura jutányos árért eladó. Csapó ucca 28 Bővebb felvilágosítást háztulajdonos-nál kaphatni. 4561

Kerekpár, szabadonfutó, kontrafékes, tel-jesen új, olcsón eladó. Szentanna ucca 7. sz. 4563

Federes kocsik, lőszerszámok, igásszekér, siráfszekér, szórórosta és repavágó el-adó. Szentanna-ucca 7 4568

Eladó 1 katasztrális hold jó föld tanyával 22 millió koronáért, értekezni lehet Ár-pád-tér, Möricz-ucca 9 szám 4556

Eladók férfi öltönyök, nadrágok, átmeneti kabátok, Kandia 15, keresztépület 4357

Eladó Csapó 77 számú sarokház kedvező fizetési feltételek mellett, értekezhetni udvarban, háztulajdonosokkal 4548

Méhkapitárak, parádés és igás lőszerszá-mok eladók Szent Anna-ucca 7 4564

Eladó 8 hold prima föld az Óndódon. Cim a kiadóban, 4587

Eladó uri ház, Arany János-ucca 51, szá-mu családi uri ház, mely minden ké-nyelemmel el van látva, kedvező fize-tési feltétellel olcsón eladó, Vevő má-jusban a lakást megkapja, 4559

Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, Ferenc József-ut 59.

Mielőtt férfi, fiu-ruhát vesz, mindenki jöjjön és nézze meg készítményeinket, mert árban a leg-olcsóbbat, mi-nőségben a leg-jobbát adjuk a

MAGYAR RUHA-IPAR

Debrecen, Bika szálló épület.